

28.11.2016

373 §

Valittajat vaativat valituksessaan, että valituksenalainen päätös tulee kumota ja asemakaava palauttaa kaupungille uudelleen valmisteltavaksi.

Valitusperusteissa vedotaan siihen, että päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa, päätös on muutenkin lainvastainen ja päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Päätöksessä on valittajien mielestä rikottu maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) ja kuntalain määräyksiä. Lainvastaisuus koskee valittajien mielestä tiedottamiseen ja vuorovaikutukseen kaavaa valmisteltaessa, vaikutusten arvioinnin riittämättömyyteen, kaava-alueen maa- ja kallioperän ominaisuuksiin, asemakaavan sisältövaatimuksiin, luontovaikutuksiin, vaihtoehdottomuuteen, epäilyyn jääviydestä ja valtuustoryhmien ryhmäpäätösten laillisuuteen liittyviä seikkoja.

Vastaus valituskirjelmässä esitettyihin valitusperusteisiin:

Tiedottaminen ja vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa:

Aiempi Sorsasalon yritysalueen asemakaavatyö eteni ehdotusvaiheeseen vuonna 2013, mutta jäi sen jälkeen odottamaan alueen suunnitelmien tarkentumista. Yhtenä vaihtoehtona oli tässä yhteydessä noussut esille sellutehtaan sijoittaminen alueelle, mitä koskevia kaupungin elinkeinoelämän edistämiseen liittyviä neuvotteluja kaupungin ja biotuote/sellutehdashankkeen edustajien kesken on tällöin aloitettu. Kyseinen yhtiö oli tuolloin vasta selvittämässä mahdollisuuksia ja kartoittamassa perusedellytyksiä tehdashankkeen toteuttamismahdollisuuksista Suomessa; Kuopio oli yksi vaihtoehto eri paikkakuntien joukossa. Kaupungin elinkeinoelämän edistämiseen kuuluu yritysten toimintaympäristöjen ja elinkeinorakenteen kehittäminen sekä sen monipuolistaminen. Näin ollen hankkeeseen liittyneet neuvottelut ja muut toimenpiteet ovat kuuluneet kunnan yleiseen toimialaan ja tehtäviin sekä hyväksytyjen strategisten tavoitteiden ja maapolitiikan toteuttamiseen. Näihin esivalmisteluneuvotteluihin on liittynyt siinä vaiheessa huomattavasti epävarmuustekijöitä ja ennen kaikkea liikesalaisuuksien piiriin kuuluvia seikkoja, joten asian tuominen esille ei ole tällöin ollut mahdollista.

Kyseisen hankkeen varsinainen toteuttaminen on edellyttänyt asemakaavan laatimista, ja hankkeen vireilletulo on julkistettu MRL 63 §:n mukaisesti kaavoitusprosessin yhteydessä, kun kaavahanke on tullut vireille. Asemakaavoituksen yhteydessä on tutkittu, mitä vaikutuksia hankkeella on ja onko hankkeen toteuttaminen alueelle mahdollista MRL:n säännösten mukaisesti. Tässä yhteydessä on selvitetty muun muassa valituksessa esiin tuotuja alueen käyttöön, asumisviihtyvyyteen ja kiinteistöjen arvoon liittyviä seikkoja.

Kaavan valmisteluun liittyvästä tiedottamisesta ja vuorovaikutuksesta säädetään erityislakina noudatettavassa MRL:ssa. Tämän asemakaavaprosessin yhteydessä tiedottaminen on hoidettu lain säätämää huomattavasti laajemmin. Kuntalaisilla on ollut mahdollisuus koko kaavaprosessin ajan ilmaista asiasta kantansa MRL:n mukaisesti. Vireilletuloaineisto on ollut nähtävänä MRL 63 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti 9.6.–31.7.2015 ja yleisötilaisuus on pidetty 16.6.2015. Kaavasta on laadittu MRL 63 §:n mukaisesti osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), josta on pidetty MRL 64 §:n mukainen neuvottelu. Valmisteluaineisto on ollut nähtävänä MRL 62 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti 11.1.–11.2.2016 ja yleisötilaisuus on pidetty 20.1.2016. Ehdotusaineisto on ollut nähtävänä MRL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti 2.5.–1.6.2016 ja yleisötilaisuus on pidetty 11.5.2016. Kaikista nähtävänäoloista ja yleisötilaisuuksista on ilmoitettu kuulutuksella MRL:n mukaisesti Kuopion kaupungin

28.11.2016

virallisessa ilmoituslehdessä Kaupunkilehdessä sekä Siilinjärvellä ilmestyvässä Uutis-Jousessa. Lisäksi nähtävänäoloista ja yleisötilaisuuksista on tiedotettu lähialueen maanomistajia ja -haltijoita myös kirjeellä. Kaavatyöstä on sen kaikissa vaiheissa tiedotettu MRL:ssä säädettyä laajemmin. Kuntalaisille ja muille osallisille on laajasti tiedottaen varattu mahdollisuus esittää mielipiteitään koko kaavoitusprosessin ajan.

Näin ollen kuntalaiset ja muut asianosaiset ovat olleet tietoisia hankkeesta siinä vaiheessa, kun heille on muodostunut MRL:n mukainen mahdollisuus ja peruste vaikuttaa kaava-asiaan, ja heillä on ollut mahdollisuus kaava-aineistosta ilmenevällä tavalla osallistua kaavatyöhön. Asiassa on varattu vaikuttamismahdollisuudet, siitä on tiedotettu, järjestetty kuulemistilaisuuksia sekä selvitetty asukkaiden mielipiteitä, mikä vastaa myös hallintolain ja kuntalain säännöksiä. Tiedottamiseen ja vuorovaikutukseen kaavaa valmisteltaessa ei siten sisälly puutteita tai lainvastaisuuksia.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman täydennystarpeet on käsitelty MRL:n säätämisen mukaisesti MRL:n 64 §:n mukaisessa neuvottelussa ja suunnitelmaa on täydennetty neuvottelun pohjalta 5.10.2015 (OAS lausunnon liitteenä 3). Täydennetyt suunnitelman riittävyttä ei ole sen jälkeen kyseenalaistettu.

Valituksessa esitetyt kaupungin ja Finnulp Oy:n väliset esisopimusasiat ja Sorsasalon alueeseen liittyvät maanhankinta-asiat ovat omia kunnan toimivaltaan liittyviä prosessejaan, eivätkä liity kaavan hyväksymispäätöstä koskevan laillisuuden selvittämiseen. Tämän vuoksi mainitut valitusperusteet tulee tältä osin jättää tutkimatta.

Kuten asemakaavaselostuksesta ja aiemmin esitetystä ilmenee, Siilinjärven kunnan puolella oleville osallisille ja tehtaan vaikutusalueilla oleville on kaavaprosessista tiedotettu vireilletulo-, valmistelu- ja ehdotusvaiheessa kuulutuksella sanomalehdessä (Uutis-Jousi) sekä sen lisäksi Virtasalmen rannan asukkaita ja mielipiteensä esittäneitä erillisillä kirjeillä. Virtasalmen rannan alueelle jaetaan myös Kuopion kaupungin virallinen ilmoituslehti Kaupunkilehti. Siilinjärven kuntaa on tiedotettu MRA 30 §:n mukaisesti kaavan vireilletulosta ja valmistelusta sekä lähetetty MRA 27 §:n mukainen ilmoitus asemakaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta ja pyydetty MRA 28 §:n mukaisesti lausunto kaavaehdotuksesta. Siilinjärven kunnan edustaja on osallistunut asemakaavan viranomaisneuvotteluihin ja kaavaprosessin lisäksi myös YVAan liittyviin yhteisneuvotteluihin. Jokaisessa prosessin vaiheessa on järjestetty yleisötilaisuus, josta on ilmoitettu edellä mainittujen kuulutusten yhteydessä. Kaavaprosessin etenemisestä ovat myös paikalliset sanomalehdet uutisoineet koko prosessin aikana. Näin ollen tiedottaminen on hoidettu asianmukaisesti koko kaavaprosessin ajan. Kaikki niin Kuopion kuin Siilinjärven puolelta saadut mielipiteet, muistutukset ja lausunnot on liitetty kaavoitusasiakirjoihin.

Kaupunki katsoo, ettei tiedottamiseen ja vuorovaikutukseen sisälly virhettä, puutetta tai lainvastaisuutta.

Vaikutusten arvioinnin riittämättömyys:

Asemakaavaa laadittaessa on yhtäaikaaisesti ollut meneillään ns. YVA-menettely ja asemakaavaa laadittaessa on otettu MRL:n mukaisesti huomioon

28.11.2016

YVA-menettelyssä saadut selvitykset. Vaikka mainitut selvitykset liittyvät erikseen myönnettäviin ympäristölupiin, joissa toimivaltainen viranomainen on aluehallintovirasto (AVI), mainitut selvitykset voidaan ottaa asemakaavaa laadittaessa huomioon vaikutusten arvioinnissa. Tätä käsitystä tukee lisäksi se, että myös vireillä olevassa lainsäädännössä ollaan lainsäädännöllä sovitamassa yhteen mainittuja prosesseja. Näin ollen kaupunki katsoo, että YVA-menettelyn yhteydessä saadut selvitykset voidaan tarvittavilta osin ottaa vaikutusten arvioinnin osalta asiakirja-aineistona huomioon asemakaavaa laadittaessa, vaikka tästä ei vielä olekaan nimenomaista säännöstä. Maankäyttö- ja rakennuslainsäädännössä ei ole tarkemmin säännelty sitä, millaisia selvityksiä voidaan ottaa huomioon asemakaavaa laadittaessa. Riittävää on, että selvityksistä ilmenee MRL:ssa ja MRA:ssa asetetut vaatimukset, eli että asiassa on hankittu asemakaavan laatimiseen riittävät selvitykset ja vaikutusten arvioinnit.

On siis huomioitava, että maankäyttöön liittyviin eri instrumentteihin sisältyy eri tarkkuusasteelle meneviä, lainsäädännön ohjaamia selvityksiä, joiden sisällön riittävyys ja asianmukaisuus tulevat arvioiduiksi kunkin prosessin aikana. Asemakaava toteutetaan kuitenkin aina MRL:n ja MRA:n vaatimukset huomioon ottaen. Tätä menettelyä on selostettu tarkemmin kaavaselostuksessa sekä ehdotusvaiheen vastineissa (kaavaselostuksen liite 18).

Kuten kaavaselostuksesta käy ilmi, kaavatyössä ei ole selvitetty YVAan liittyen pelkästään biotuotetehtaan vaikutuksia, vaan selvityksiin sisältyy koko kaava-alueen yhteisvaikutuksia, tärkeimpinä meluun, maisemaan, hajuun, prosessijätevesiin ja savukaasupäästöihin liittyvät vaikutukset. Lisäksi kaava-aineistoon sisältyy luonnonympäristöön ja rakennettuun ympäristöön liittyviä kuvauksia ja selvityksiä koko alueelta sekä koko aluetta koskeva liikenteen toimivuustarkastelu. YVAan liittyvien selvitysten ohella Kuopion kaupunki on laatinut kaavaan liittyviä selvityksiä tarpeelliseksi katsomistaan seikoista (mm. luontoon ja liikenteeseen liittyvät selvitykset). Kaupunki on myös edellyttänyt YVAan liittyviä, kaavan vaikutustenarvioinnin kannalta tarpeellisia lisäselvityksiä, jotka on laadittu ja liitetty kaava-aineistoon. Näin ollen kaupunki katsoo, että kaavan merkittävät vaikutukset on selvitetty riittävällä tavoin ja MRL:n ja MRA:n vaatimusten mukaisesti asemakaavaa laadittaessa ja selvitykset on arvioitu asemakaavan tehtävä ja tarkoitus huomioon ottaen. Lisäksi on huomioitava, että kaava-alueelle sijoittuu toimintoja, joiden toimintaa ohjataan ja seurataan ympäristö- ja muiden lupien kautta.

On myös huomioitava, että kaava-aineistoon sisältyvät kaikki Pohjois-Savon ELY-keskuksen asemakaavaan kohdistamat selvitysvaatimukset, niin kaavoitusta ohjaavana viranomaisena kaavalausunnoissa esittämät kuin YVA-menettelyyn liittyneenä yhteysviranomaisena asemakaavaan kohdistamat selvitysvaateet, mukaan lukien valituksessa mainittu turvallisuusselvitykseen liittyvä tarkempi arviointi. ELY-keskus on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että kaavaehdotus on laajasti ja hyvin perusteltu kaavaselostuksessa. Tämä vastaa myös kaupungin käsitystä asiassa.

Edellä mainittuun viitaten kaava täyttää MRL:n, MRA:n ja terveydensuojelulain edellytykset vaikutusten arvioinnin osalta.

Valituksessa mainitut, asemakaava-alueelle sijoittuvan rakennuksen mahdollisen häiriövalon vaikutukset arvioidaan erikseen myönnettävässä rakennusluvassa. Näin ollen asiaa ei ole ratkaistu lopullisesti valituksenalaisella päätöksellä. Asemakaavaa laadittaessa on häiriövalon vaikutus kuitenkin tunnistettu ja sen vuoksi kaavaan sisältyy merkintä ym-9. Siinä muun ohessa tode-

28.11.2016

taan, että laitosalueen valaistusta tulee kohdentaa mahdollisimman paljon vain tehdasalueen sisäpuolelle häiriövalovaikutuksen pienentämiseksi. Lisäksi kaavaselostuksessa on todettu, ettei tehtaan valaistusta pystytä kokonaan eliminoimaan, vaan ympärivuorokautista valovaikutusta tulee vääjäämättä varsinkin korkeamman rakentamisen osalta olemaan. Kaupunki kuitenkin toteaa, että osa tulevan rakentamisen valaistuksesta, eli esim. matalamman rakentamisen ja piha-alueiden osalta, tulee jäämään suojapuuston taakse. Näin ollen kaupunki katsoo, että häiriövalon tai rakentamiseen liittyvän muun valaistuksen osalta ei aiheudu kohtuutonta haittaa. Kaavaselostuksessa on myös selvitetty ympäristövahinkolain mukaista korvaus- tai lunastusvelvollisuutta. Näin ollen asemakaavan hyväksymistä koskevaa päätöstä ei voida pitää tältä osin puutteellisena, virheellisenä tai lainvastaisena.

Kaavaprosessin aikana on oltu Siilinjärven kuntaan ja kuntalaisiin yhteydessä maankäyttö- ja rakennuslainsäädännön mukaisesti ja muutoinkin riittävästi. Kaupunki viittaa tältä osin lisäksi tässä lausunnossa aiemmin lausuttuun. Siilinjärven kunnan ja kuntalaisten näkemykset näkyvät asiakirjoissa kaikilta osin kuin niitä on esitetty, ja ne ovat olleet käytettävissä valituksenalaista päätöstä tehtäessä.

Kaava-alueen maa- ja kallioperän ominaisuudet:

Toisin kuin valituksessa esitetään, asemakaavassa on huomioitu kallioperän rikkonaisuus ja rakenne. Kaavaan sisältyy T/kem-2 –alueella GTK:n YVA-aineistosta antamaan lausuntoon pohjautuen merkintä, jonka mukaan alueella kallioperän ruhjeisuus ja veden johtavuus on selvitettävä tarvittaessa ennen rakentamistoimenpiteitä; altaat ja muut vastaavat rakennelmat sekä kemikaalien käsittely on sijoitettava niin, ettei niistä aiheudu kallioperän ruhjeisuuden vuoksi varaa ympäristölle (geo-1-määräys). Ruhjeiden sijoittuminen on esitetty GTK:n kartan mukaisesti kaavaselostuksen sivulla 9. Lisäksi kemikaalien käyttöön ja varastointiin liittyen biotuotetehtaalta tullaan todennäköisesti edellyttämään kemikaalimäärien ja -luokitusten perusteella Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) lausunnossa esitetyn mukaisesti kemikaaliturvallisussäädöksissä tarkoitettu lupa. Jätevedenpuhdistamon lupatarve määritellään Tukesin mukaan myöhemmin kemikaalimäärien selvityä. Näin ollen kallioperän rikkonaisuus ja rakenne on huomioitu asemakaavaa laadittaessa riittävällä tavalla eikä päätöstä voida pitää tälläkään perusteella lainvastaisena.

Valituksessa mainittua ns. vanhaa kaatopaikkaa koskee kaavamääräys, jonka mukaan alueeseen kajoaminen edellyttää ympäristöviranomaisen lupaa. Tällä maankäyttöä koskevalla määräyksellä varmistetaan kyseisen alueen osalta, että tulevissa hankkeissa otetaan aina huomioon alueen erityisolosuhteet ja toiminnan tulee aina perustua ympäristölupaviranomaisen myöntämään lupaan. Näin ollen mainitun alueen osalta asemakaavaa voidaan pitää MRL:n mukaisena ja sisällöltään riittävänä. Asemakaava-alueen rakentamisen myötä ratkaistaan eri lupamenettelyissä alueen tarkempi rakentaminen ja myös jätevesien käsittely, esimerkiksi yhteisen jätevesipuhdistamon toteuttaminen.

Asemakaava alueeseen sisältyy ns. Honkamäen harjanne, joka on merkitty asemakaavassa sma-2-määräyksellä. Kaupungin mukaan Honkamäen tuleva käyttö on kuvattu asemakaavassa selkeästi. Honkamäen harjanne ei ole kaavassa rakennusala, vaan se on merkitty teollisuustoiminnan suojametsäalueeksi, jolla puuston suojaavaan vaikutukseen tulee kiinnittää erityistä huomiota (sma-2-määräys). Suojametsällä tarkoitetaan tässä yhteydessä nimenomaan metsäalueen suojaavaa vaikutusta teollisuusalueen ja muun alueen vä-

28.11.2016

lillä. Näin ollen asemakaavassa on määritetty Honkamäen käyttö ja sen säilyminen metsäalueena eikä alueelle kohdistu rakentamista. Teollisuusraiteen ja ajoyhteyden rakentaminen ei muuta Honkamäen asemakaavassa vahvistettua käyttöä eikä se edellytä juurikaan louhintaa. Näin ollen tältä osin ei tule aiheutumaan merkittäviä vaikutuksia olemassa olevaan ympäristöön eikä valituksenalaista päätöstä voida pitää tältä osin lainvastaisena.

Asemakaavan sisältövaatimukset:

Kuten kaava-aineistosta käy ilmi, kaavaan liittyvät selvitykset ja kaavaan niiden pohjalta sisällytetyt merkinnät ja määräykset osoittavat, että uuden biotuotetehtaan sijoittaminen kaava-alueelle on mahdollista siten, ettei asemakaavan ja edelleen ympäristöluvituksen mukaisella toiminnalla aiheuteta kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua kaavan tarkoitus huomioon ottaen. Toiminnasta ei myöskään voi katsoa aiheutuvan sellaista kohtuutonta rajoitusta tai haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voitaisiin välttää.

Kaava-aineistoon sisältyvä turvallisuusselvitys on kaavaselostuksen liitteenä 10 ja sitä selostetaan myös kaavaselostuksessa. Laadittujen selvitysten ja mallinnusten mukaan biotuotetehdashankkeen sijoittamiselle kyseiselle alueelle ei ole turvallisuusnäkökulmasta eikä vaaraetäisyyksien osalta estettä. Kaupunki katsoo, että mainituissa selvityksissä on luotettavasti esitetty, että olemassa olevat rakennukset sijoittuvat ns. vaaraetäisyyden ulkopuolelle. Asemakaava ei ole näin ollen MRL:n sisältövaatimusten vastainen.

YVA-menettelyn riippumattomuus on turvattu ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain mukaisilla menettelysäännöksillä. Tähän hankkeeseen liittyvä YVA-menettely on tehty edellä mainitun lain mukaisesti. Lisäksi ympäristönsuojelulaissa säädetään menettelystä ympäristölupa-asiassa, mikä osaltaan turvaa menettelyjen lainmukaisuuden. Epäily siitä, ettei YVA-selostus olisi asiamukainen, on perusteeton. Kaupunki katsoo, että valituksenalaista päätöstä tehtäessä on voitu ottaa huomioon YVA-menettelyn yhteydessä saadut selvitykset.

Perusteet Sorsasalon yksityisomistuksessa olevan pohjoisrannan poisjättämiselle kaava-alueesta on esitetty kaavaselostuksen sivulla 68. Kuten kaavaselostuksessa todetaan, kyseiset alueet sisältyvät joka tapauksessa laadittuihin vaikutusarviointeihin, muun muassa melu-, konsultointivöhyke- ja turvallisuustarkasteluihin. Selvitykset osoittavat, että yleiskaavan mukainen maankäyttö on mahdollista jatkaa alueella eikä valituksenalainen päätös muuta olemassa olevaa tilannetta. Todettakoon vielä, että kaava-alueesta poisrajatulla Sorsasalon pohjoisrannalla ei ole asemakaavaa.

Toisin kuin valituksessa väitetään, raakavedenottamon vaikutukset on arvioitu perusteellisesti kaavaselostuksen liitteessä 8 ja edelleen ehdotusvaiheen vastineissa (kaavaselostuksen liite 18). Selvitysten mukaan alueelle sijoittuvan vedenoton osalta ei arvioida aiheuttavan kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua kaavan tarkoitus huomioon ottaen. Lisäksi on huomioitava, että veden ottamiseen haetaan erillinen vesilain mukainen vedenottolupa, jonka yhteydessä luvan myöntävä aluehallintovirasto tutkii luvan edellytykset ja asettaa tarvittavat ja riittävät lupaehdot.

Luontovaikutukset:

28.11.2016

Asiassa toimivaltainen Pohjois-Savon ELY-keskus on pitänyt kaavaan liittyviä liito-oravaselvityksiä riittävinä ja ajantasaisina. Alueen liito-orava-asiat on selvitetty tarkoin ELY-keskuksen 10.8.2016 myöntämän lainvoimaisen, liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittämistä tai heikentämistä koskevan poikkeusluvan yhteydessä.

Asemakaavassa on voitu ottaa huomioon ELY-keskuksen myöntämä poikkeuslupa, joka on myöhemmin tullut lainvoimaiseksi. Lisäksi asemakaavaa laadittaessa on huomioitu liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat sekä liikumismahdollisuudet kaavamerkinnöin (/s-15, pl-11, pl-29 ja lo), jotka on laadittu yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa. Virtasalmen rannalta tehty vedenottamon paikkaa koskeva havaintoilmoitus ruokailevista liito-oravista on tarkistettu tehdyn ilmoituksen jälkeen, mikä ilmenee kaavaselostuksen liitteestä 18. Vedenottamon alueella suoritetun maastokäynnin yhteydessä alueelta ei löytynyt merkkejä liito-oravasta. Maastokäyntiajankohta kesäkuun alussa ei kuitenkaan ole paras mahdollinen havaintojen tekemiseen. Vedenottamon lähimaastossa tullaan tekemään tarvittaessa liito-oravakartoitus seuraavan kevään aikana, jolloin havainnointi on mahdollista tehdä. Lisäksi on huomioitava, että vedenottamon maanpäällisille rakenteille tarkoitettulla, T/kem-korttelialueeseen kuuluvalla tontin osalla ei kasva tällä hetkellä lainkaan puustoa, joten se ei ole liito-oravalle sovelias aluetta. Lähimaasto on kaavoitettu suojaviheralueeksi, jolla on mahdollista huomioida liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat, mikäli sellaisia alueelta löytyisi. Myös liito-oravan mahdollinen kulkureitti säilyy alueella. Havainto ruokailevista liito-oravista on ilmoitettu myös ELY-keskukselle, joka ei ole edellyttänyt tarkempia selvityksiä. Kaupunki katsoo myönnetty poikkeuslupa ja tehdyt selvitykset sekä asemakaavan liitetyt merkinnät ja määräykset huomioon ottaen, että valituksenalaista päätöstä ei voida pitää tältä osin puutteellisena, virheellisenä tai lainvastaisena.

Vaihtoehtottomuus:

Asemakaavan hyväksymispäätös koskee nimenomaan käsiteltävänä olevan asemakaavan hyväksymistä eikä siihen sisällytetä ehtoja esimerkiksi vaihtoehtoisesta kaavan sisällöstä valitustilanteen osalla. Mikäli kyseinen kaavan hyväksymispäätös ei saisi lainvoimaa ja kaavatyö aloitettaisiin uudelleen, on uusi kaavatyö oma kaavoitusprosessinsa, jonka yhdessä uuden asemakaavan sisältö tutkitaan kaupungin strategian ja tavoitteiden sekä muiden edellytysten mukaisesti.

Epäily jääviydestä:

Epäily valituksessa mainitun viranhaltijan osallistumisesta esteellisenä kaavatyön valmisteluun ja päätöksentekoon on väärä. Kyseinen henkilö ei ole osallistunut 7.9.2015 pidetyn OAS-riittävyysneuvottelun jälkeen kaavatyön valmisteluun eikä päätöksentekoon, koska hän on todennut itsensä esteelliseksi Vaajasaloon syyskuun puolivälissä muodostuneen kiinteistöomistuksen johdosta. Tämä käy ilmi kaavakartan ja kaavaselostuksen allekirjoituksista sekä kaupunkirakennelautakunnan kokouspöytäkirjoista (pöytäkirjat lausunnon liitteenä 8). Kaupunki katsoo, että asiaa on valmistelu ja käsitelty kaupungissa siten, että asiassa ei ole tapahtunut kyseisen viranhaltijan osalta esteellisyyteen liittyvää virhettä eikä kaupunginvaltuuston tekemää päätöstä voida pitää virheellisessä järjestyksessä syntyneenä tai lainvastaisena.

Valtuustoryhmien ryhmäpäätösten laillisuus:

28.11.2016

373 §

Ryhmäpäätösten laillisuuden tai niiden merkityksen tutkiminen ei liity MRL:n mukaisesti tehdyn asemakaavan hyväksymispäätöksen laillisuuden tutkimiseen, joten hallinto-oikeus voinee jättää valituksen tältä osin tutkittuna.

Vastaus valittajien vaatimuksiin:

Valitusperusteissa esitetyt havainnot ja vaatimukset on otettu huomioon kaava-asiakirjoista ilmenevillä tavoilla asemakaavaa laadittaessa. Kaava täyttää maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n vaikutusten selvittämistä ja 54 §:n kaavan sisältövaatimuksia sekä muuta valituksessa esitettyä lainsäädäntöä koskevat vaatimukset. Kaava perustuu sen merkittävät vaikutukset arvioivaan suunniteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Kaavan vaikutuksia selvitettyä on otettu huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitetty hankkeen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehty koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. Selvitykset ovat antaneet riittävät ja luotettavat tiedot, jotta on voitu arvioida kaavan toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset eri osa-alueilla. Kaavaan liittyvien selvitysten paikkansapitävyyden kyseenalaistamiseen ei ole ilmennyt kaavaprosessin aikana toteennäytettyjä perusteita. Kaavaan liittyvät selvitykset ja kaavaan niiden pohjalta sisällytetyt merkinnät ja määräykset osoittavat, että kaava-alueen toiminnot on mahdollista sijoittaa kaava-alueelle siten, ettei asemakaavan ja edelleen ympäristöluvituksen mukaisella toiminnalla aiheuteta kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua kaavan tarkoitus huomioon ottaen. Kaavasta ei myöskään voi katsoa aiheutuvan sellaista kohtuutonta rajoitusta tai haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voitaisiin välttää.

Valituksenalaiseen päätökseen ei liity lainvastaisuuksia, jotka edellyttäisivät päätöksen kumoamista tai asemakaavan palauttamista. Vaatimus kaupunginvaltuuston päätöksen kumoamisesta ja asemakaavan palauttamisesta uudelleen valmisteltavaksi on perusteeton ja valitus tulee kokonaisuudessaan hyljättä.

Virtasalmenrannan 5 kiinteistön omistajan ja osaomistajan esittämät vaatimukset ja perustelut:

Valittajat vaativat valituksessaan, että valituksenalainen päätös tulee kumota ja asemakaava palauttaa kaupungille uudelleen valmisteltavaksi.

Valitusperusteissa vedotaan siihen, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja on lainvastainen. Päätöksessä on valittajien mielestä rikottu maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) ja kuntalain määräyksiä. Lainvastaisuus koskee valittajien mielestä tiedotusvelvollisuuden rikkomista, vaikutusten arvioinnin virheellisyyttä sekä kaavan sisältövaatimusten, alueiden käytön suunnittelun tavoitteiden ja MRL:n yleisten tavoitteiden vastaisuutta.

Vastaus valituskirjelmässä esitettyihin valitusperusteisiin:

28.11.2016

373 §

Valituksessa esitetyt valitusperusteet ovat pääosin samansisältöisiä kuin Ranta-Toivala–Uuhimäki kyläyhdistys ry:n ja Pro Sorsasalo–Virtasalmi ry:n valituksessa esitetyt vaatimukset ja perustelut. Näin ollen kaupunginhallitus toistaa kyseisiin valitusperusteisiin ja vaatimuksiin kohdistuvat, edellä mainittuun valitukseen annetut vastaukset.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että kaavaan liittyvissä selvityksissä ja vaikutusten arvioinnissa on selvitetty valituksessa esitettyihin seikkoihin eli lähi-alueen kiinteistöihin, Kallaveteen, Kuopion kaupungin puhtaan veden saantiin, meluun, asumisterveellisyyteen ja -viihtyvyyteen, ilmapäästöihin, hajuun, maisemaan ja kiinteistöjen arvoon liittyviä seikkoja kaavaselostuksesta ja sen liitteistä ilmenevällä tavalla. Kaavaratkaisu ei myöskään ole aiemmin esitettyyn perustuen MRL 1 §:n alueiden käytön ja rakentamisen järjestämistä ja osallistumismahdollisuuksien turvaamista koskevien yleisten tavoitteiden vastainen. Kaavassa on myös huomioitu yhteen sovittavasti rakennetun ympäristön vaalimiseen, luonnonarvojen säilymiseen sekä ympäristön suojeluun ja ympäristöhaittojen ehkäisyyn liittyvien tavoitteiden ohella myös muut MRL 5 §:n mukaiset alueen käytön suunnitteluun liittyvät tavoitteet, kuten yhdyskuntarakenteen ja alueiden käytön sekä yhdyskuntarakentamisen taloudellisuuteen ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin liittyvät tavoitteet.

Vaatus kaupunginvaltuuston päätöksen kumoamisesta ja asemakaavan palauttamisesta uudelleen valmisteltavaksi on perusteeton ja valitus tulee kokonaisuudessaan hylätä.

Vaajasalon Karhoniemen 9 kiinteistön omistajan ja osaomistajan esittämät vaatimukset ja perustelut:

Valittajat vaativat valituksessaan, että valituksenalainen päätös tulee kumota ja asemakaava palauttaa kaupungille uudelleen valmisteltavaksi.

Valitusperusteissa vedotaan siihen, että päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa, päätös on osittain perustunut puutteellisiin ja jopa virheellisiin YVA-selvityksiin ja päätös on tehty virheellisessä järjestyksessä. Päätöksessä on valittajien mielestä rikottu maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) ja kuntalain määräyksiä. Lainvastaisuus koskee valittajien mielestä tiedotusvelvollisuuden rikkomista, selvitysten ja vaikutusten arvioinnin virheellisyyttä ja kaavan sisältövaatimuksia.

Vastaus valituskirjelmässä esitettyihin valitusperusteisiin:

Valituksessa esitetyt perusteet ovat pääosin samansisältöisiä kuin Ranta-Toivala–Uuhimäki kyläyhdistys ry:n ja Pro Sorsasalo–Virtasalmi ry:n valituksessa esitetyt vaatimukset ja perustelut. Näin ollen kaupunginhallitus toistaa kyseisiin valitusperusteisiin ja vaatimuksiin kohdistuvat, edellä mainittuun valitukseen annetut vastaukset.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa esitetuille väitteille lämpökuorman seurauslaskelman paikkansapitämättömyydestä ei ole esitetty perusteita. Mikäli alueelle olisi tarvetta rakentaa valituksessa mainittuja lauhdutustorneja, olisivat ne toteutettavissa hyväksytyin asemakaavan puitteissa. Näin ollen asemakaavassa on riittävällä tavoin otettu huomioon edellä mainitut vaatimukset.

28.11.2016

373 §

Vaatus kaupunginvaltuuston päätöksen kumoamisesta ja asemakaavan palauttamisesta uudelleen valmisteltavaksi on perusteeton ja valitus tulee kokonaisuudessaan hylätä.

Vaajasalon etelä- ja itärannan 4 kiinteistön omistajan ja 3 osakuskunnan esittämät vaatimukset ja perustelut:

Valittajat vaativat valituksessaan, että valituksenalainen päätös tulee kumota.

Valitusperusteissa vedotaan siihen, että päätös on lainvastainen. Päätöksessä on valittajien mielestä rikottu maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) määräyksiä. Lainvastaisuus koskee valittajien mielestä vaikutusten arvioinnin virheellisyttä ja kaavan sisältövaatimuksia.

Vastaus valituskirjelmässä esitettyihin valitusperusteisiin:

Valituksessa esitetyt valitusperusteet ovat pääosin samansisältöisiä kuin Ranta-Toivala–Uuhimäki kyläyhdistys ry:n ja Pro Sorsasalo–Virtasalmi ry:n valituksessa esitetyt vaatimukset ja perustelut. Näin ollen kaupunginhallitus toistaa kyseisiin valitusperusteisiin ja vaatimuksiin kohdistuvat, edellä mainittuun valitukseen annetut vastaukset.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että kaavan selvityksiin ja vaikutusarviointeihin sisältyy myös vaikutusten selvittäminen valituksessa esitettyihin luonnonympäristön arvoihin, muun muassa kaavaselostuksen sivuilla 63 ja 79–105. Vaikutuksia on selvitetty myös selostuksen liitteenä olevassa YVA-selostuksessa. Valituksen liitteissä esitettyjä vesistövaikutuksia on selvitetty kaavaselostuksen liitteenä olevassa YVA-selostuksessa ja sen täydennyksissä (kaavaselostuksen liitteet 8 ja 9). Edellä mainittujen selvitysten tuloksia on esitetty myös kaavaselostuksen sivuilla 85–89. Näin ollen vesistövaikutuksia on asemakaavaehdotuksen pohjaksi selvitetty riittävässä määrin ja ne ovat osoittaneet, että vesistövaikutukset ovat hallittavissa siten, etteivät ne muodosta elinympäristön laadun merkityksellistä heikkenemistä eivätkä myöskään kohtuutonta rajoitusta tai haittaa. Asemakaavaehdotuksen ratkaisut on voitu tehdä näiden selvitysten perusteella. Kaavaselostuksen liitteenä 16 on myös ympäristölupaharkintaan laadittu vesistövaikutusten päivitys, jolla ei ole ollut kaavaratkaisun perusteisiin tai toteutusratkaisun valintaan muuttavaa vaikutusta. Lisäksi on huomioitava, että tehdashankkeen toteuttamiseen liittyy ympäristöluvitusta, jonka yhteydessä toimivaltainen viranomaisen tutkii tarkemmin tarvittavien lupien edellytykset ja asettaa tarvittavat ja riittävät lupaehdot ja –määräykset.

Vaatus kaupunginvaltuuston päätöksen kumoamisesta ja asemakaavan palauttamisesta uudelleen valmisteltavaksi on perusteeton ja valitus tulee kokonaisuudessaan hylätä.

Tiihotar–Saarijärvi–Kelloniemi asukas yhdistys ry:n ja yksityishenkilön esittämät vaatimukset ja perustelut:

Valittajat vaativat valituksessaan, että valituksenalainen päätös tulee lainvastaisena kumota.

28.11.2016

Valitusperusteissa vedotaan siihen, että päätös on lainvastainen. Lainvastaisuus koskee valittajien mielestä vaikutusten arviointia meluselvitysten ja vesistövaikutusten osalta.

Vastaus valituskirjelmässä esitettyihin valitusperusteisiin:

Valituksessa esitetyt valitusperusteet ovat osittain samansisältöisiä kuin Ranta-Toivala–Uuhimäki kyläyhdistys ry:n ja Pro Sorsasalo–Virtasalmi ry:n valituksessa esitetyt vaatimukset ja perustelut. Näin ollen kaupunginhallitus toistaa kyseisiin valitusperusteisiin ja vaatimuksiin kohdistuvat, edellä mainittuun valitukseen annetut vastaukset.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että Kelloniemen, Kettulanlahden ja Päivärannan alueelle kohdistuva melukuormitus on huomioitu kaavatyössä seuraavassa esitetyn Kuopion kaupungin ympäristönsuojelupalveluiden meluasiantuntijan lausunnon mukaisesti:

Biotuotetehtaan meluselvitykset YVA-selostukseen, asemakaavaan ja ympäristölupahakemukseen on tehty asianmukaisesti ja riittävässä laajuudessa. Meluselvityksen tulosteista (meluvyöhykekartoista) on nähtävissä, että biotuotetehtaan päiväaikaiset (klo 7–22) ja yöaikaiset (klo 22–07) ohjearvoihin (55 dB päivällä ja 40–45 dB yöllä) verrannolliset meluvyöhykkeet eivät suurelta osin ulotu edes Sorsasaloon saaren eteläkärkeen. Eli biotuotetehtaan meluvaikutukset rajautuvat valtaosin Sorsasaloon saaren, poikkeuksena Virtasalmen suunta pohjoisessa, jonne tehtaan melu leviää jossain määrin enemmän. Tehdyistä meluselvityksistä voidaan varmuudella päätellä ja todeta, että biotuotetehtaan aiheuttamat melutasot eivät ylitä melutason ohjearvoja Kelloniemessä, Kettulanlahdessa tai Päivärannassa.

Biotuotetehtasta enemmän Kelloniemen, Kettulanlahden ja Päivärannan alueella melutasoihin vaikuttaa Savon Sellu Oy:n tehtaan toiminnat. Savon Sellu Oy:n tehtaan ohjearvoihin verrannolliset melualueet eivät kuitenkaan nekään ulotu em. asuinalueille, mikä ilmenee Savon Sellu Oy:n meluselvityksistä, joita on tehty tehtaan ympäristölupahakemuksiin. Myöskään molempien tuotantolaitosten yhdessä aiheuttamat teollisuusmelun tasot eivät ylitämään ohjearvoja, vaikka otettaisiin huomioon vesistön heijastusvaikutus. Tähän vaikuttaa jo suhteellisen suuri etäisyys tehdasalueilta ko. asuinalueille (2 km tai enemmän).

Kallansiltojen yhteydessä olevat meluvallit ja melukaiteet eivät vaikuta biotuotetehtaan tai Savon Sellu Oy:n melun leviämiseen niin, että niiden vaikutusta olisi tarpeen selvittää erikseen.

Meluselvitysten virhemarginaalit on otettu huomioon tulosten tulkinnassa asianmukaisesti ja vallitsevan käytännön mukaisesti.

Biotuotetehtaan sallittavat melu-, vesistö- ja muut ympäristövaikutukset arvioidaan yksityiskohtaisesti ja lopullisesti ympäristölupahakemuksen käsittelyn yhteydessä.

Tämän lausunnon liitteenä 9 on myös YVA-selostuksen laatijan täydentävä selvitys valituksessa esitettyyn meluasiaan.

Valituksessa esitettyjen vesistövaikutusten osalta kaupunginhallitus toteaa, että vesistövaikutuksia on selvitetty kaavaselostuksen liitteenä olevassa YVA-selostuksessa ja sen täydennyksissä (kaavaselostuksen liitteet 8 ja 9). Edellä

28.11.2016

373 §

mainittujen selvitysten tuloksia on esitetty myös kaavaselostuksen sivuilla 85–89. Selvitykset osoittavat, että vesistövaikutukset ovat hallittavissa siten, etteivät ne muodosta elinympäristön laadun merkityksellistä heikkenemistä eivätkä myöskään kohtuutonta rajoitusta tai haittaa. Asemakaavaehdotuksen ratkaisut on voitu tehdä näiden selvitysten perusteella. Kaavaselostuksen liitteenä 16 on myös ympäristölupaharkintaan laadittu vesistövaikutusten päivitys, jolla ei ole ollut kaavaratkaisun perusteisiin tai toteutusratkaisun valintaan muuttavaa vaikutusta. Lisäksi on huomioitava, että tehdashankkeen toteuttamiseen liittyy ympäristöluvitusta, jonka yhteydessä toimivaltainen viranomaisen tutkii lupien edellytykset ja asettaa tarvittavat ja riittävät lupaehtot ja –määräykset.

Kelloselälle muodostuva sulan ja heikon jään alue on merkittävässä esimerkiksi varoituskyltein.

Vaatus kaupunginvaltuuston päätöksen kumoamisesta on perusteeton ja valitus tulee kokonaisuudessaan hylätä.

Yksityishenkilön esittämät vaatimukset ja perustelut:

Valittaja vaatii valituksessaan, että valituksenalainen päätös tulee kumota.

Valitusperusteissa vedotaan siihen, että päätös on lainvastainen. Lainvastaisuus koskee valittajan mielestä pääosin vaikutusten arviointiin ja kaavan sisältövaatimuksia.

Vastaus valituskirjelmässä esitettyihin valitusperusteisiin:

Valituksessa esitetyt valitusperusteet ovat osittain samansisältöisiä kuin Ranta-Toivala–Uuhimäki kyläyhdistys ry:n ja Pro Sorsasalo–Virtasalmi ry:n valituksessa esitetyt vaatimukset ja perustelut. Näin ollen kaupunginhallitus toistaa kyseisiin valitusperusteisiin ja vaatimuksiin kohdistuvat, edellä mainittuun valitukseen annetut vastaukset.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että valituksen perusteluissa on esitetty myös muita asioita, jotka eivät liity asemakaavan hyväksymispäätökseen, ja hallinto-oikeus voi jättää valituksen tältä osin tutkimatta.

Yhteenveto

Yllä lausutussa on yksityiskohtaisesti selostettu, että valituksenalaisen päätökseen ei liity lainvastaisuuksia, jotka edellyttäisivät päätöksen kumoamista tai asemakaavan palauttamista kaupungille uudelleen käsiteltäväksi. Kaupunki katsoo, että kaikki tehdyt valitukset tulee hylätä perusteettomina ja kaupunginvaltuuston tekemä valituksenalainen päätös tulee pysyttää voimassa.

Tämän lausunnon asiakirjoissa ovat Itä-Suomen hallinto-oikeuden lähetteen 14.10.2016 ja 18.10.2016 mukaisesti:

valitukset sekä

1. valtuuston hyväksymismerkinnällä varustettu värillinen kaavakartta kaavamerkintöineen ja määräyksineen,

28.11.2016

373 §

2. kaavaselostus liitteineen lopullisessa muodossaan (sisältää muun muassa kaikki luonto- ja ympäristövaikutusselvitykset sekä valmisteluvaiheesta saadut mielipiteet ja lausunnot vastineineen (liite 14) sekä ehdotusvaiheesta saadut muistutukset ja lausunnot vastineineen (liite 18))
3. osallistumis- ja arviointisuunnitelma
4. kopiot vireilletulo-, valmistelu- ja ehdotusvaiheen alkuperäisistä mielipiteistä, lausunnoista (vastineet selostuksen liitteissä 14 ja 18)
5. Kuopion yleiskaava keskeinen kaupunkialue
6. voimassa oleva hyväksymismerkinnällä varustettu värillinen asemakaavakartta kaavamerkintöineen ja kaavaselostuksineen
7. karttaselvitys valituksenalaisen alueen sijainnista, maanomistajista, tilojen rekisterinnumeroista sekä niihin kohdistuvista aluevarauksista
8. kaupunkirakennelautakunnan kokouspöytäkirjat
9. täydentävä selvitys Tiihotar–Saarijärvi–Kelloniemi asukasyhdistys ry:n valitukseen.

Liitteet

- 16 3452/2016 Valitus/Ranta-Toivala–Uuhimäki kyläyhdistys ry ja Pro Sorasalo–Virtasalmi ry yhdessä
- 17 3452/2016 Valitus/Virtasalmenrannan 5 kiinteistön omistajaa ja osaomistajaa yhdessä
- 18 3452/2016 Valitus/Vaajasalon Karhoniemen 9 kiinteistön omistajaa ja osaomistajaa yhdessä
- 19 3452/2016 Valitus/Vaajasalon etelä- ja itärannan kiinteistön omistajaa ja 3 osakaskuntaa yhdessä
- 20 3452/2016 Valitus/Tiihotar-Saarijärvi-Kelloniemi –asukasyhdistys ry ja 1 yksityishenkilö yhdessä
- 21 3452/2015 Valitus/1 yksityishenkilö

Valmistelija
Anne Turkia
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5415

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Petteri Paronen

Kaupunginhallitus hyväksyy vs. suunnittelujohtajan esityksen.

Päätös

Keskusteltuaan kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan tekemän päätösehdotuksen.

